

Finansregnskap

Regnskapsanalyse (del 3)

Utvidet analyse av lønnsomhet

TK-Handel AS (25 % skatt)
(student)

Årsregnskapet Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring TROND KRISTOFFERSEN

Oversikt

- Generelt
 - Likviditet
 - Bedriftens betalingssituasjon
 - Finansiering
 - Anskaffelse og anvendelse av kapital
 - Soliditet
 - Egenkapitalsituasjonen
 - Lønnsomhet
 - Bedriftens inntjeningsevne
 - Lønnsomheten skal studeres ved:
 - Analyse av total kapitalrentabiliteten
 - Resultatanalyse etter bidragsmetoden

Årsregnskapet Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring TROND KRISTOFFERSEN

Total kapitalrentabilitet

- Detaljanalyse:

$$\text{Total kapitalrentabilitet} = \frac{\text{Resultat}}{\text{Total kapital}} = \frac{\text{Resultatgrad}}{\text{Total kapitalens omløpshastighet}}$$

↓ ↓

Total kapitalrentabilitet = Resultatgrad · total kapitalens omløpshastighet

Årsregnskapet Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring TROND KRISTOFFERSEN

Total kapitalrentabilitet

- Beregning av nøkkeltall:

$$\text{Resultatgrad} = \frac{\text{Driftsresultat} + \text{finansinntekter}}{\text{Driftsinntekter}}$$

$$\text{Total kapitalens omløpshastighet} = \frac{\text{Driftsinntekter}}{\text{Gjennomsnittlig total kapital}}$$

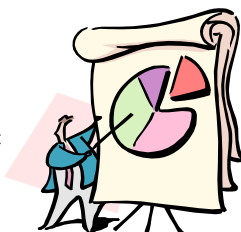
Resultatgraden viser forholdet mellom nettoresultatet og driftsinntektene. Den viser hvor mye som er tjent på hver krone som er omsatt i perioden.

Total kapitalens omløpshastighet viser hvor effektivt bedriften utnytter kapitalen som er bundet i bedriften.

Årsregnskapet Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring TROND KRISTOFFERSEN

Oppgave

- Foreta en analyse totalkapitalrentabiliteten i TK-Handel AS for 20x1 – 20x2
 - Resultatgrad
 - Totalkapitalens omløpshastighet
 - Totalkapitalrentabilitet

Totalkapitalrentabilitet

TK-Handel AS	20x2	20x1
Totalkapital (snitt)	$\frac{132\,000 + 110\,000}{2} = 121\,000$	$\frac{110\,000 + 100\,000}{2} = 105\,000$
Driftsinntekter	= 130 000	= 110 000
Driftsresultat + finansinntekt	$(8\,000 + 1\,680) = 9\,680$	$(13\,000 + 650) = 13\,650$

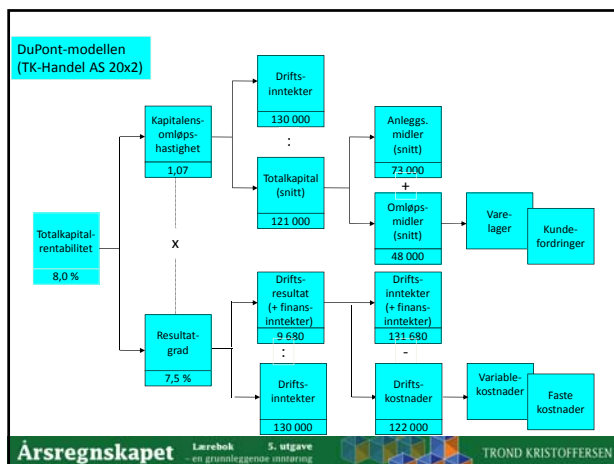
Totalkapitalen og driftsinntektene har økt, mens resultatet (driftsresultatet + finansinntektene) har blitt dårligere.

Totalkapitalrentabilitet

TK-Handel AS	20x2	20x1
Resultatgrad	_____ = _____	_____ = _____
Totalkapitalens omløpshastighet	_____ = _____	_____ = _____
Totalkapitalrentabilitet	_____ = _____	_____ = _____
Totalkapitalrentabilitet	_____ = _____	_____ = _____

Totalkapitalrentabilitet

- Konklusjon etter analysen av TK-Handel AS:
 - Resultat har forverret seg i perioden både i kronebeløp og i relative tall.
 - Totalkapitalrentabiliteten er forverret fra 13,0 % (svært bra) til 8,0 % (meget bra).
 - Totalkapitalens omløpshastighet er forbedret, mens resultatgraden er redusert
 - Forbedringen av totalkapitalens omløpshastighet skyldes at bedriften har omsatt mer for hver krone investert
 - Reduksjon i resultatgraden skyldes at kostnadene har økt relativt mer enn økningen av driftsinntektene i perioden.

TK-Handel AS				
Resultatregnskap	20x2		20x1	
Vertikal analyse	1 beløp	1 prosent	1 beløp	1 prosent
Salgsinntekt	127 000	97,7 %	110 000	100,0 %
Gevinst ved salg	3 000	2,3 %	0	0,0 %
Driftsinntekter	130 000	100,0 %	110 000	100,0 %
Varekostnad	(67 310)		(55 000)	
Lønnskostnad	(17 740)		(15 000)	
Avskrivning	(16 000)		(9 500)	
Annen driftskostnad	(20 950)		(17 500)	
Driftsresultat	8 000		13 000	
Netto finanskostnad	(3 000)		(4 000)	
Resultat før skatt	5 000		9 000	

Årsregnskapet Lærebok 5. utgave en grunnleggende innføring TROND KRISTOFFERSEN

Resultatanalyse – vertikal analyse

- Konklusjon
 - Resultatmarginen er forverret med 4,4 prosentpoeng, fra 8,2 % i 20x1 til 3,8 % i 20x2
 - Driftsmarginen er forverret med 5,7 prosentpoeng, fra 11,8 % i 20x1 til 6,1 % i 20x2. Nedgangen blir enda større dersom det korrigeres for salgsgevinsten på 3 000 kroner (som ikke forventes hvert år).
 - Vi ser at alle kostnadene, med unntak for lønn, viser en negativ utvikling. En viktig forklaring er økte avskrivninger (som skyldes nyinvesteringer i anleggsmidler). Varekostnaden viser også en negativ utvikling. Varekostnadene er den viktigste (største) kostnadskomponenten og en endring av denne posten har derfor stor innvirkning på resultatet.
 - Netto finanskostnadene er redusert fra 3,6 % i 20x1 til 2,3 % i 20x3. Nedgang i finanskostnadene er forklaringen på at resultatmarginen i perioden er redusert mindre enn reduksjon av driftsmarginen.

Resultatanalyse etter bidragsmetoden

- Innledning
 - Resultatet kan studeres på ulike måter.
 - Rentabilitetsanalyse
 - Bedriftens inntjening vurdert i forhold til investert kapital
 - Resultatanalyse etter bidragsmetoden
 - Kostnadene analyseres ved å se på forholdet mellom faste og variable kostnader

Resultatanalyse etter bidragsmetoden

• Definisjoner

– Faste kostnader

- Kostnader som er konstante innenfor en gitt kapasitetsgrense

– Variable kostnader

- Kostnader som varierer med aktivitetsnivået

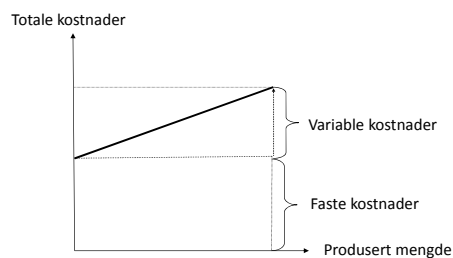
Totalkostnad = Faste kostnader + variable kostnader

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Bedriftens totale kostnader

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Resultatanalyse etter bidragsmetoden

• Resultatregnskap – hovedgrupper:

Salgsinntekter	
– Variable kostnader	
= Dekningsbidrag	
– Faste kostnader	
= Ordinært resultat før skatt	
– Skattekostnad	
= Ordinært resultat	

I analysen regnes finanskostnadene netto etter fradrag for finansinntekter. Det ses normalt bort fra gevinst eller tap ved salg av anleggsmidler. Videre ses det bort fra skattekostnaden (fordi denne avhenger av resultatet).

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Resultatanalyse etter bidragsmetoden

• Beregning av nøkkeltall:

Dekningsbidrag per enhet = Salgspris – variabel enhetskostnad

Totalt dekningsbidrag = Salgsinntekter – variable kostnader

Dekningsgrad = $\frac{\text{Dekningsbidrag}}{\text{Salgsinntekter}}$

Dekningsbidraget per enhet forteller hvor mye som blir igjen i bedriften til dekning av faste kostnader og fortjeneste ved salg av en enhet.

Dekningsgraden forteller hvor stor del av salgsinntektene som blir igjen til dekning av faste kostnader og eventuell fortjeneste.

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Resultatanalyse etter bidragsmetoden

- Beregning av nøkkeltall:

$$\begin{aligned}\text{Nullpunktoms\text{etning}} &= \frac{\text{Faste kostnader}}{\text{Dekningsgrad}} \\ \text{Sikkerhetsmargin} &= \text{Salgsinntekter} - \text{nullpunktoms\text{etning}} \\ \text{Sikkerhetsgrad} &= \frac{\text{Sikkerhetsmargin} \cdot 100 \%}{\text{Nåværende salgsinntekt}}\end{aligned}$$

Sikkerhetsgraden forteller hvor mye salgsinntektene kan reduseres (må økes) før resultatet når nullpunktet, dvs. når inntekter og kostnader er like store.

Nullpunktanalyse

- Forutsetninger (som kan være urealistiske i praksis):
 - Prisene er gitt
 - Faste kostnader er virkelig faste
 - Variable kostnader er proporsjonale
 - Konstant produksammensetning (produktmiks)

Oppgave

- Foreta en resultatanalyse etter bidragsmetoden for TK-Handel AS for årene 20x1 og 20x2 (data vedlagt)
 - Dekningsgrad
 - Nullpunktoms\text{etning}
 - Sikkerhetsgrad

- Varekostnaden er variabel. De øvrige kostnadene er faste.
- Ved analysen ses det bort fra gevinsten ved salg av varige driftsmidler og skatt.

Oppgave forts.

TK-Handel AS			
Resultatregnskap	20x2	20x1	20x0
Salgsinntekt	127 000	110 000	100 000
Varekostnad	(67 310)	(55 000)	(49 000)
Lønnskostnad	(17 740)	(15 000)	(14 000)
Avskrivning	(16 000)	(9 500)	(8 000)
Husleie	(12 000)	(10 000)	(8 500)
Annen driftskostnad	(8 950)	(7 500)	(6 500)
Driftsresultat	5 000	13 000	14 000
Netto finanskostnader	(3 000)	(4 000)	(4 000)
Resultat før skatt	2 000	9 000	10 000

Resultatanalyse etter bidragsmetoden

TK-Handel AS	20x2	20x1	20x0
Salgsinntekter			
– Variable kostnader			
= Dekningsbidrag			
– Faste kostnader			
= Resultat før skatt			

Årsregnskapet

Lærebok
5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Resultatanalyse etter bidragsmetoden

TK-Handel AS	20x2	20x1	20x0
Salgsinntekter	127 000	110 000	100 000
• Økning i beløp			
• Økning i prosent			
Variable kostnader			
• Økning i beløp			
• Økning i prosent			
Faste kostnader			
• Økning i beløp			
• Økning i prosent			

Årsregnskapet

Lærebok
5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Resultatanalyse etter bidragsmetoden

TK-Handel AS	20x2	20x1	20x0
Dekningsgrad	_____ =	_____ =	_____ =
Nullpunkt- omsetning	_____ =	_____ =	_____ =
Sikkerhets- margin	_____ =	_____ =	_____ =
Sikkerhetsgrad	_____ =	_____ =	_____ =

Årsregnskapet

Lærebok
5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

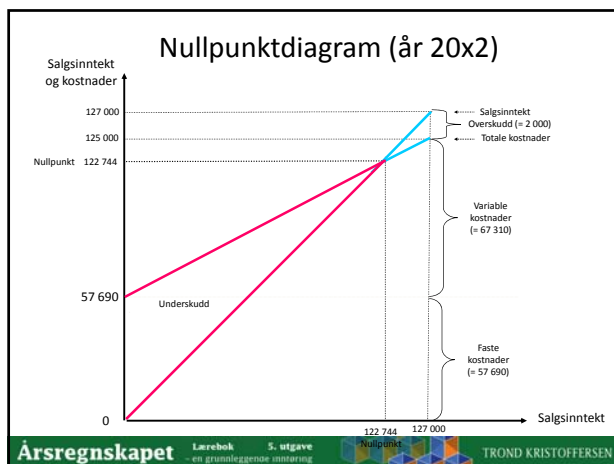
Resultatanalyse etter bidragsmetoden

- Konklusjoner etter analysen av TK-Handel AS:
 - Nøkkeltallene viser en forverring når hele perioden ses under ett.
 - Resultatet viser en liten forverring fra år 20x0 til 20x1. Omsetningen øker med 10%. Både variable og faste kostnader har økt med 12,2 %. Dekningsgraden er i samme periode forverret bedret fra 51 % til 50 %. Videre har sikkerhetsgraden blitt redusert fra 19,6 % til 16,4 %.
 - Resultatutviklingen viser en kraftig forverring fra 20x1 til 20x2. Omsetningen har økt med 15,5 %. I samme periode har variable kostnader økt med 22,4 % og faste kostnadene med 25,2 %. Dekningsgraden er redusert i perioden fra 50 % til 47 %. Videre er sikkerhetsgraden redusert fra 16,4 % til 3,4 %.

Årsregnskapet

Lærebok
5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Resultatanalyse etter bidragsmetoden

- Løsning
 - Nullpunktomsætning - kontrollberegning:

TK-Handel AS		
		20x2
Salgsinntekt (nullpunktomsætning)		
– Variable kostnader		
= Dekningsbidrag		
– Faste kostnader		
= Ordinært resultat før skatt		